

## Verksamhetsberättelse 2024

### Allmänt

Trots en utmanande ekonomi har förbundet kunnat genomföra en stor del av de planerade evenemangen. *Spelmansstämman* i Korsholm och Vasa fick beröm och ansågs påminna om stämmorna ”på den gamla goda tiden”. *Lilla spelmansstämman* i Kaustby sträckte sig i år över två dagar och aktiverade igen tiotals finlands-svenska spelmän. *Vinterstämman* samlar de mest aktiva förbundsmedlemmarna i och med att evenemanget hålls i samband med förbundsdagen. Vinterstämman ordnades detta år i Ekenäs,

Kurserna var något färre i år, men den traditionella *Skärkursen* höll sin popularitet

Medlemstidningen *Fiolen min* utkom också i år med fyra innehållsrika nummer, men de två sista numren hade färre sidor än normalt.

## 1. Organisation

### 1.1. Förbundsdagen – årsmötet

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsdagen som sammanträder till årsmötesförhandlingar en gång per år. Enligt stadgarna skall förbundsdagen hållas före utgången av mars månad. År 2024 hölls förbundsdagen lördagen den 23 mars på Motel & Restaurant Marine i Ekenäs. Förbundsdagen samlade 34 förbundsmedlemmar, varav en deltog på distans.

### 1.2. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen har under verksamhetsåret 2024 bestått av följande personer:

| <i>Post</i>                   | <i>Ordinarie</i>          | <i>Personlig suppleant</i> |
|-------------------------------|---------------------------|----------------------------|
| Ordförande                    | Synnöve Svanström         |                            |
| Viceordförande                | Åsa Lillhannus            |                            |
| Norra svenska Österbotten     | Tobias Elfving            | Jan-Anders Barkar          |
| Mellersta svenska Österbotten | Birgitta Beijar-Österberg | Johanna Lönngren           |
| Södra svenska Österbotten     | Kenneth Nordman           | Sven-Erik Bernas           |
| Åboland                       | Klas Nyström              | Antonia Nyström            |
| Västra Nyland                 | Linnea Holmberg           | Carita Aminoff             |
| Mellersta Nyland              | Göran Jonsson             | Maarit Aarvala             |
| Östra Nyland                  | Emil Antman               | Kim Lönnroos               |
| Åland                         | Sten Eriksson             | Nina Rosenback-Holmström   |

Förbundsstyrelsen har under året haft åtta protokollförda möten, av vilka sju hållits digitalt – tre via videokonferenstjänsten Zoom och fyra via Microsoft Teams – och ett som ett fysiskt möte.

### 1.3. Medlemmar

Vid utgången av 2024 hade Spelmansförbundet 423 personmedlemmar varav 287 enskilda medlemmar, 64 familjemedlemmar med full avgift och 61 med rabatt, samt 11 utlandsmedlemmar. De övriga av registrets 590 poster upptogs av prenumeranter, bidragsgivare, olika organisationer och institutioner samt representanter för massmedia.

Medlemsavgiften 2024 var 33 € för medlemmar bosatta i Finland och 38 € för medlemmar bosatta utomlands. För ytterligare medlemmar i samma hushåll var avgiften 13 € per medlem, vilken inte inkluderade medlemstidningen *Fiolen min*. I samband med medlemsavgiftsbetalningen år 2024 kunde medlemmarna betala in ett frivilligt bidrag till förbundet. Aktionen inbringade 1 142 euro.

Spelmansförbundets medlemsregister finns på Desky som administreras av Webbhuset Finland Oy Ab.

## **1.4. Hedersmedlemmar**

Förbundet har två hedersordföranden: Ann-Mari Häggman och Siv Ekström.

## **1.5. Utskott, kommittéer och arbetsgrupper**

### **1.5.1. Arbetsutskottet**

Styrelsens arbetsutskott fungerar som beredande organ för styrelsen samt fattar i brådskande fall beslut med fullmakt av styrelsen. Utskottet består av förbundets ordförande, viceordförande och organisationssekreterare. Medlemmar 2024: Synnöve Svanström, Åsa Lillhannus och Pia-Stina Sarin.

### **1.5.2. Ekonomiutskottet**

Ekonomiutskottet kontrollerar förbundets ekonomi och arbetar för att förbättra den. Utskottet har minst tre medlemmar, varav förbundets skattmästare är en. Under året dominerades utskottets arbete av strävanden att balansera ekonomin efter att statsunderstödet uteblev.

Medlemmar 2024: Synnöve Svanström (ordf.), Emil Antman (skattmästare), Åsa Lillhannus, Göran Jonsson, Klas Nyström och Kent-Ole Qvisén.

### **1.5.3. Stämmoutskottet**

Stämmoutskottet samlar på erfarenheter från hållna stämmor och bistår de lokala stämmoarrangörerna med råd. Utskottet har minst två medlemmar.

Medlemmar 2024: Linnea Holmberg (ordf.), Birgitta Beijar-Österberg, Kim Lönnroos och Anders Holmberg.

### **1.5.4. Kaustbyutskottet**

Kaustbyutskottet har som uppgift att i samarbete med Pro Kaustinen ry planera och utforma programmet för Lilla spelmansstämman under Kaustinen Folk Music Festival. Utskottet har minst två medlemmar.

Medlemmar 2024: Tobias Elfving (ordf.), Jan-Anders Barkar och Kenneth Nordman.

### **1.5.5. Kurs- och lägerutskottet**

Kurs- och lägerutskottet planerar och leder förbundets kurs- och lägerverksamhet och har minst tre medlemmar. Medlemmar 2024: Kenneth Nordman (ordf.), Mats Granfors och Linnea Holmberg.

### **1.5.6. Dragspelsutskottet**

Dragspelsutskottet har som uppgift att samordna dragspelarnas verksamhet med förbundets övriga verksamhet. Medlemmar 2024: Klas Nyström (ordf.), Bengt Enroth, Bjarne Lundsten, Sven-Erik Bernas och Emil Antman.

### **1.5.7. Redaktionsrådet**

Redaktionsrådet planerar och drar upp riktlinjerna för tidskriften *Fiolen min* i samarbete med redaktören och består av förbundets ordförande och organisationssekreterare samt två medlemmar.

Medlemmar 2024: Synnöve Svanström och Pia-Stina samt Linnea Holmberg och Tobias Elfving.

### **1.5.8. Valberedningen**

Förbundsdagen utsåg den 23 mars 2024 en valberedning inför förbundsdagen 2025. I valberedningen ingår Greger Lindell, Anders Holmberg och Sven-Erik Bernas.

### **1.5.9. Arbetsgrupper**

- *Arbetsgruppen för Skärkursen* ansvarar för att hitta lämpliga lärare till kursen.

Medlemmar 2024: Kenneth Nordman (ordf.), Stefan Kuni, Åsa Lillhannus och Janeta Österberg.

- *Arbetsgruppen för barn- och ungdomsverksamheten* planerar verksamhet för barn och unga.

Medlemmar 2024: Synnöve Svanström (ordf.), Johanna Lönngren och Jacob Sundström.

## 1.6. Revisorer

Revisorer har i enlighet med förbundsagens beslut varit GR-revisor Mårten Vikberg och som ersättare CGR-revisor Benita Öling.

## 1.7. Förbundets personal

Förbundet har en anställd organisationssekreterare. Sedan oktober 2012 har Pia-Stina Sarin innehaft tjänsten. Arbetstiden är 50 % av heltid. Till arbetsuppgifterna hör att förbereda styrelsemöten, fungera som mötessekreterare, göra upp förslag till verksamhetsplan och budget, skriva bidragsansökningar, göra redovisningar samt sköta administrationen kring förbundsagen, spelmansstämmor, folkmusikkurser och andra evenemang. Till arbetsuppgifterna hör även att sköta kassörssysslorna och löneräkningen, förbereda bokföringen, skriva verksamhetsberättelsen, upprätthålla medlemsregistret, sköta förbundets webbplats och Facebook-sida samt andra löpande kansliärenden.

## 1.8. Spelmansförbundets kansli

Förbundets kansli finns i Smedsby i Korsholm och har adressen Centrumvägen 3, 65610 Korsholm. Telefonnumret är 0500 560 209 och e-postadressen kansliet@spelmansforbundet.fi

Förbundets föreningsarkiv finns hos SLS arkiv, i Samlingen för folklig musik- och dansutövning som finns i Vasa på Handelsplanaden 23.

# 2. Förbundets verksamhet

## 2.1. Spelmansstämman

Förbundets största evenemang Spelmansstämman arrangerades 2024 i Korsholm och Vasa veckoslutet 26–28 juli. Som lokal arrangör fungerade musikgruppen StämmBandet.

Stämman inleddes på fredag kväll med middag och samkväm på Restaurang Berny's i Replot. Närvarande var 82 stämmodeltagare.

På lördag förmiddag hölls PR-spelningar i shoppingcentret Rewell och på Café Amore i Vasa centrum, samt vid Folkhälsans Retrobazar och på Seniorpunkten i Smedsby, Korsholm. På eftermiddagen ordnades en utfärd till Meteorita Söderfjärden. Parallellt med utfärden erbjöd SLS arkiv en presentation av arkivet samt Öppet hus i sina utrymmen i Vasa. Lördagskvällens program ordnades på Kulturhuset Fanny i Vasa och inleddes med en dragspelskonsert. Kvällsprogrammet fortsatte med konsert, dans och jam fram till midnatt. Under kvällen höll Folkmusikinstitutet sin Traditionshörna på SLS i Vasa.

Söndagens program inleddes med spelmansmusik under gudstjänsten i Kvevlax kyrka. Stämman avslutades med en festkonsert på Kulturhuset Fanny. Större delen av stämmodeltagarna medverkade i programmet.

Medverkande spelmanslag och grupper under stämman: Allspelslaget, Harpolekarna, Karlebynejdens spelmansgille, Korpo spelmanslag, Kvevlax Gille, syskonduon May & Roger, Sibbo spelmanslag, Smedarna, StämmBandet, Tjock spelmanslag, Vörå Spelmansklubb och Österbottensk resonans. Också spelmän från Ingå spelmansgille, Småbönders spelmanslag och Vestersundsby spelmän deltog, liksom ett flertal dragspelare i och med dragspelskonserten på lördag kväll.

Antalet stämmodeltagare uppgick till 100 personer. Konserten och dansen på lördag kväll lockade ytterligare 22 inbetalande, och söndagens festkonsert 24 inbetalande.

## 2.2. Vinterstämman

Vinterstämman hölls veckoslutet 23–24 i mars i Ekenäs i samband med förbundsagen. Som lokal värd fungerade Tenala spelmanslag. Programmet inleddes med middag på Motel & Restaurant Marine och fortsatte på Klubben med genomspelning av sommarens stämmolåtar, dans i bottenvåningen och jam i övre våningen. Omkring 50 personer deltog i programmet på Klubben.

På söndagen höll den nyvalda styrelsen sitt konstituerande styrelsemöte.

### 2.3. Västnyländsk spelmansträff

Den västnyländska spelmansträffen hölls på Hagalund Karis fredagen den 19 januari med Stråckdragarna som lokal värd. Antalet deltagare uppgick till 47 personer.

### 2.4. Evenemang i samarbete med andra organisationer

#### 2.4.1. Folklandia

Folklandiakryssningen den 12–13 januari hölls nu för 28:e gången. Arrangör för den 22 timmar långa kryssningen är Suomen Nuorisoseurat, och som medarrangörer fungerar omkring 45 folkmusik- och folkdansorganisationer, där ibland Finlands svenska spelmansförbund. Kryssningen samlar årligen omkring 2 000 folkmusik- och folkdansentusiaster. Från Spelmansförbundet deltog 41 deltagare detta år. Spelmansförbundet representerades av Allspelslaget, Duo Patina, Ingå spelmansgille, Röttren, Sibbo spelmanslag och The Hobs. Under Folkmässan på lördagen hade Spelmansförbundet ett mässbord med försäljning och information.

Under galan *Eläköön Folk!* mottog gruppen I Fäälän utmärkelserna ”Vuoden yhtye” (årets grupp), och utmärkelserna ”Vuoden ilmiö” (årets fenomen) gick till duon Hoivapelimannit.

På lördag hölls FM-tävlingar i skinnkompass (Tikkuristin SM-kilpailut). Finsk mästare för tredje gången i rad blev Jessica Westerholm från Kyrkslätt. Benjamin Blomberg från Esbo förnyade sin tredje plats från ifjol.

#### 2.4.2. Lilla spelmansstämman

Lilla spelmansstämman är finlandssvenskarnas programdel under Kaustinen Folk Music Festival och koordineras av Finlands svenska spelmansförbund i samarbete med Pro Kaustinen ry. År 2024 hölls festivalen den 8–14 juli, med Lilla spelmansstämman tisdagen den 9 juli och onsdagen den 10 juli. Medverkande lag i det finlandssvenska programmet var Bag of Music, Fiddlarna, Karlebynejdens Spelmansgille, Kronoby sångkör, Pietarsaaren Spelmanslag, Småbönders spelmanslag, Stensöta, TärjäFolk, Vestersundsby spelmän samt purpuridansare från Kronoby. Johanna Lönngren, Greger Lindell och Synnöve Svanström spelade tillsammans med Rie under menuettkursen och menuettnatten.

### 2.5. Kursverksamheten

#### 2.5.1. Lär dig spela allspelslåtar

Kursen *Lär dig spela allspelslåtar* arrangerades på Ljungheda i Kyrkslätt lördagen den 6 april. Som lärare fungerade Linnea Holmberg. Kursen arrangerades i samarbete med SFV:s studiec central och samlade sju deltagare.

#### 2.5.2. Skärkurs på Sälgrund

Veckoslutet 20–22 september hölls *Skärkurs på Sälgrund* med 15 deltagare. Som lärare fungerade Magdalena Eriksson på fiol och Olli Kari på dragspel. Kursen arrangerades i samarbete med SFV:s studiec central och Kulturfonden för Sverige och Finland.

#### 2.5.3. Inhiberade kurser och läger

Lördagen den 6 april skulle kursen *Lär dig spela allspelslåtar* ha hållits i Vasa parallellt med motsvarande kurs i Kyrkslätt, men ställdes in på grund av för få anmällda. Likaså inhiberades kursen *Spela folkmusik med Amanda Harald* som skulle ha hållits på Haga UF med fyra speltillfällen i april och maj. Här var orsaken för kort anmälningstid. Folkmusiklägret för barn och unga i augusti ställdes in på grund av problem i planeringsskedet.

### 2.6. Information och marknadsföring

#### 2.6.1. Tidskriften Fiolen min

*Fiolen min* är förbundets medlemstidning och dess huvudsyfte är att informera om förbundets aktiviteter samt om händelser och strömningar på folkmusikens område, både i Finland och i övriga Norden. Tidskriften skickas ut till förbundsmedlemmar och prenumeranter samt till bidragsgivare och massmedia. Den kan också läsas på förbundets webbplats via e-publikationsplattformen Issuu.

*Fiolen min* utkom under 2024 med fyra nummer. Årets två första nummer hade normala 28 sidor, årets två sista däremot endast 24 sidor.

Simon Gripenberg är redaktör för tidskriften sedan maj 2017. Tidningen har en egen e-postadress: [fiolenmin@spelmansforbundet.fi](mailto:fiolenmin@spelmansforbundet.fi)

*Fiolen min* var tillsammans med andra finlandssvenska tidskrifter representerad på Helsingfors Bokmässan den 24–27 oktober och marknadsfördes även i den Finlandssvenska Bokkatalogen 2024.

*Fiolen min* ges ut med stöd av Föreningen Konstsamfundet och Svenska Kulturfonden.

### **2.6.2. Spelmansförbundets webbplats**

På Spelmansförbundets webbplats med adressen [www.spelmansforbundet.fi](http://www.spelmansforbundet.fi) finns information om förbundets verksamhet. Webbplatsen administreras av Webbhuset Finland Oy Ab.

### **2.6.3. Finlandssvenska allspelslåtar på YouTube**

Projektet där spelmanstrupperna uppmuntras att spela in videor med allspelslåtar som ingår i förbundets två låthäften *Allspelslåtar* och *Allspelslåtar 2* har fortgått under året. Målsättningen är att alla låtarna i sinom tid är inspelade och tillgängliga på nätet.

### **2.6.4. Spelmansförbundet och sociala medier**

Spelmansförbundet marknadsför sina evenemang på en egen sida på Facebook. Förbundet har också ett Instagramkonto till vilket medlemmarna kan skicka in bidrag. Bilderna skickas till [spelmansforbundetsinsta.fi@gmail.com](mailto:spelmansforbundetsinsta.fi@gmail.com)

## **2.7. Medlemskap**

Spelmansförbundet är medlem i följande organisationer: Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus KEK – Centralen för främjande av folkmusik och folkdans CEFF, Nordlek, Nordisk folkmusikkommitté samt Förbundsarenan.

## **2.8. Produkter till försäljning**

Spelmansförbundet har under året haft följande produkter till försäljning:

|                                       |             |                    |
|---------------------------------------|-------------|--------------------|
| - Gratulations- / kondoleansadress    | 18 €        |                    |
| - Förbundsmärke                       | 7 €         |                    |
| - Låthäftet <i>Allspelslåtar</i>      | 8 € / 12 €  | (medlemmar/övriga) |
| - Låthäftet <i>Allspelslåtar 2</i>    | 12 € / 16 € | (medlemmar/övriga) |
| - T-skjorta                           | 10 € / 12 € | (medlemmar/övriga) |
| - Svart tygkasse med logo i guldtryck | 5 €         |                    |

Priset för gratulations- och kondoleansadresserna höjdes från 10 euro till 18 euro i maj månad. I priset ingår postning.

## **3. Samarbete**

### **3.1. Förbundets samarbetsparter under året**

#### **3.1.1. Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.**

Svenska litteratursällskapet i Finland och Finlands svenska spelmanförbund har ett samarbetsavtal med syftet att tillsammans befrämja intresset för folkmusik och spelmanstraditioner i Finlands svenskbygder, samt att främja forskning och dokumentation av de samma.

#### **3.1.2. Finlands svenska folkmusikinstitut (FMI)**

Finlands svenska folkmusikinstitut ansvarar för Traditionshörnan som arrangeras i samband med Spelmansförbundets spelmansstämma.

### **3.1.3. *Finlands Svenska Folkdansring rf***

Finlands Svenska Folkdansring och Finlands svenska spelmansförbund samarbetar kring den gemensamma stämman SamStämt som återkommer med några års mellanrum. Medlemmarna i Folkdansringens styrelse erhåller Spelmansförbundets medlemstidning *Fiolen min* och medlemmarna i Spelmansförbundets styrelse får Folkdansringens medlemstidning *Folkdansaren*.

### **3.1.4. *Nordisk folkmusikkommitté***

Finlands svenska spelmansförbund är medlem i Nordisk folkmusikkommitté. Kontakten till kommittén har under året skötts av Kenneth Nordman.

### **3.1.5. *Nordlek***

Finlands svenska spelmansförbund är avtalspart/medlem i Nordlek som är ett nordiskt samarbetsorgan för riksorganisationer och nordiska organisationer som har som ändamål att främja den traditionella nordiska folkkulturen. Spelmansförbundets representant under året har varit Linnea Holmberg, som även fungerar som ordförande för Nordleks musikutskott.

### **3.1.6. *Pro Kaustinen ry***

Pro Kaustinen ry fungerar som arrangör för Kaustinen Folk Music Festival. Finlands svenska spelmansförbund samarbetar med föreningen vid arrangerandet av Lilla spelmansstämman, som är de finlandssvenska spelmännens programdel under festivalveckan.

### **3.1.7. *Suomen Nuorisoseurat ry***

Finlands svenska spelmansförbund är en av de omkring 45 medarrangörerna då Suomen Nuorisoseurat som huvudarrangör arrangerar den årligen återkommande folkmusik- och folkdanskryssningen *Folklandia* i januari.

### **3.1.8. *KEK – Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus***

Centralen för främjande av folkmusik och folkdans, CEFF, fungerar sedan 2015 som verksamhetsområdets enda nationella takorganisation. Centralen står som arrangör för bl.a. den nationella Folkmusikens och Folkdansens dag samt Etnogalan och utlyser årligen ett nationellt folkmusik- och folkdanstema.

### **3.1.9. *Suomen Kansanmusiikkiliitto***

Suomen Kansanmusiikkiliitto erhåller Spelmansförbundets medlemstidning *Fiolen min* och Spelmansförbundet i sin tur Kansanmusiikkiliittos medlemstidning *Kansanmusiikki*.

### **3.1.10. *ICH-North – passing on our musical heritage***

Spelmansförbundet har undertecknat en avsiktsförklaring (letter of intent) gällande samarbete med Interreg Aurora-projektet ICH North. Projektet medverkade i evenemanget *Samspel* i Sundsvall den 18–20 oktober. Spelmansförbundets representant var Åsa Lillhannus.

### **3.1.11. *Södermanlands Spelmansförbund***

Södermanlands Spelmansförbund erhåller *Fiolen min* och Spelmansförbundet får deras tidning *Sörmlandslåten*.

## **4. Understöd 2024**

Spelmansförbundet har under året erhållit understöd från Svenska kulturfonden (15 000 euro), Föreningen Konstsamfundet (4 500 euro), Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond (2 000 euro), Kulturfonden för Sverige och Finland (670 euro), Kvevlax Sparbanksstiftelse (300 euro) samt kursbidrag från Svenska folkskolans vänner (2 811,71 euro). Det statsunderstöd förbundet åtnjöt i tiotals år uteblev, vilket påverkade verksamheten och orsakade ett underskott vid årets slut.

Svenska Dragspelsförbundet i Finland upplöstes under året, och enligt förbundets stadgar skulle medel som eventuellt fanns kvar efter en upplösning tillfalla en organisation som driver liknande verksamhet. Dragspelsförbundet donerade därför 1 126,31 euro till Finlands svenska spelmansförbund.